

DON BOSKO.

LIST SALEZIJANCEV V LJUBLJANI.

Izdaja:
Salesijanski zavod
v Ljubljani.

Urejuje:
Josip Valjavec.

21

VSEBINA:

Namen lista	1
Don Bosko in njegovi sinovi na Ra- kovniku	3
Blagoslovljenje temeljnega kamena	5
Pij X. in Don Bosko	7
Življenje Don Boska	9
Nekaj črtic o salesijanskih misijonih	12
Preventivni sistem vzgajanja	14
Salezijanske novice	16

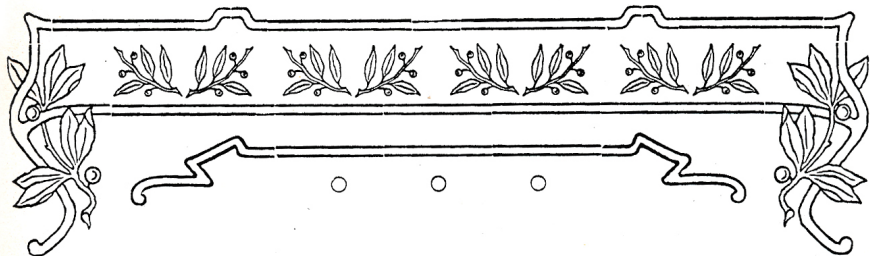

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu »Don Boska« na Rakovniku v Ljubljani.

Don Bosko se pošilja brezplačno vsem sotrudnikom in sotrudnicam. Ako bi slučajno kdo ne prejel lista in bi ga želel imeti, naj blagovoli naznaniti. Milodari za pokritje tiskovnih in poštnih stroškov se hvaležno sprejemajo.

Popolni odpustek salezijanskih sotrudnikov za mesec avgust: 1. Vezi sv. Petra. — 2. Porcijunkula (popoln odpustek v vseh salezijanskih cerkvah). — 4. Sveti Dominik. — 5. Marija Snežnica. — 6. Gospodovo spremenjenje. — 12. Sv. Klara, devica. — 15. Vnebovzetje Marije Device. — 16. Sv. Rok. — 24. Sv. Jernej, apostel. — 25. Ludovik, francoski kralj. — Popolen odpustek enkrat v mesecu, ako prejmejo zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa. — Enkrat na dan popolen odpustek, kdor moli pred sv. Rešnjim Telesom ali pred svetim Razpelom tretji del sv. rožnega venca. — Vselej, kadar prejmejo sv. obhajilo.

Namen lista.

Ime Don Boska slovi med narodi kot ime velikega apostola in prijatelja mladine. Priljubljeno in splošno znano je to ime med krščanskim svetom. To nam priča ogromno število salezijanskih poročil. Nad 300 tisoč iztisov v osmih različnih jezikih jih razpošljejo salezijanci vsak mesec med ljudstvo.¹⁾ Tudi na slovenska tla prihaja več iztisov v nemškem jeziku. Marsikdo jih z veseljem čita. Nekateri jih pa želijo brati, a tiskani so v njim neznanem jeziku. „Slovenskih poročil nam pošljite“, prihajajo vedno prošnje. Že davno bi bili radi ustregli njih želji, a kako. Manjkalo je slovenskih salezijancev. Zdaj pa, ko so se Don Boskovi sinovi naselili tudi med slovenskim narodom, nam je mogoče ustreči želji sotrudnikov in izdajati mali mesečnik pod imenom „Don Bosko“.

Danes ga vam morem prvič podati. Prinašal vam bo zanimivih poročil o salezijanskih napravah med Slovenci. Donašal vam bo novice iz daljnih misijonov; poročal vam bo o napredku salezijanske družbe, katero je ustanovil neumrljivi Don Bosko. Istočasno naj pa razširja češčenje in spodbuja zaupanje do brezmadežne Device, pomočnice kristjanov, kateri v čast so sklenili Don Boskovi sinovi s pomočjo ljubljencev Marije Device postaviti na Rakovniku veličastno svetišče.

Da bi se češčenje in zaupanje do Marije, pomočnice kristjanov, čedalje bolj širilo med katoliškim ljudstvom, je Don Bosko sklenil postaviti Mariji na čast veličastno cerkev. S štiridesetimi novčiči v žepu je v mestu Turinu začel graditi velikansko svetišče. Marija Devica ga je podpirala, da je je srečno dovršil. Ta kraj je postal

¹⁾ Salezijanska poročila tiskajo v Turinu in sicer v laškem, francoskem, španskem, nemškem, poljskem, angleškem, ogrskem in portugalskem jeziku.

kraj čudežev, studenec božjih milosti. Papež Leon XIII. sam se je obračal iz večnega mesta proti čudodelni podobi in jo je v zadnjih dneh svojega vladanja po poslancu kardinalu Ryhelmi-ju v navzočnosti 26 škofov in treh kardinalov slovesno venčal ter proglasil cerkev Marije pomočnice svetiščem prve vrste.

Veliko je bilo zaupanje Don Boska do Marije Pomočnice. To zaupanje navdaja tudi njegove sinove. Kjerkoli se naselijo, povsod se izroče Mariji pomočnici. Marija jih čudežno podpira in varuje pod plaščem Svoje mogočnosti.

Tudi Don Boskovi sinovi v Ljubljani so se izročili mogočni Kraljici. Vzame naj jih pod Svoje varstvo, da se bodo uresničile besede Don Rue, ki pravi: „Salezijanski zavod v Ljubljani bo rastel in se z božjo pomočjo čudežno razvil.“ Zato je z veseljem dovolil, da se izdaja mali mesečnik. Podjetje je blagoslovil s sledečim pismom:

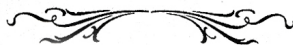
Ljubljeni sobratje!

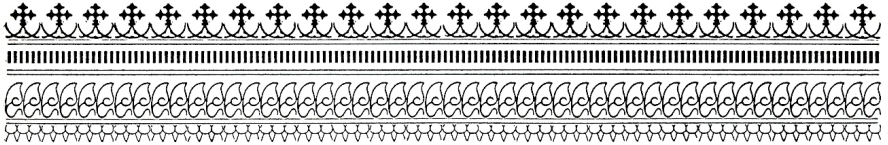
Ker nameravate izdajati mali mesečnik, v katerem bi sotrudnikom poročali o salezijanskih napravah in razširjali češčenje Marije, pomočnice kristjanov, kateri v čast boste postavili veličastno svetišče, blagoslavljam iz srca rad vaš namen in prosim nebeško Mater, Pomočnico kristjanov, da bi vas podpirala v tako svetem podjetju. O, da bi Ona naklonila mnogo dobrih src med slovenskim narodom! Jaz sem gotov, da ne nameravate drugega, kakor povišati čast božjo in se truditi za blagor mladine in slovenskega naroda. Prepričan sem, da se bo vsak sotrudnik in vsaka sotrudnica trudila razširiti mali mesečnik med slovenskim ljudstvom. Naš dobri oče Don Bosko, ki je toliko hrepenel, da bi se razširilo češčenje Marije, pomočnice kristjanov, bo gotovo sprosilo od Boga obilo milosti onim, ki bodo podpirali vaše delo. In tudi jaz vam zagotavljam, da se bom vedno spominjal v molitvi vas in vaših sotrudnikov in sotrudnic... V sladkem Srcu Jezusovem...

Turin, 17. junija 1904.

*Vas srčno pozdravlja duhovnik
Mihael Rua.*

List se pošilja vsem sotrudnikom in dobrotnikom. Koncem lista se objavijo milodari za novo svetišče Marije pomočnice na Rakovniku.

Don Bosko in njegovi sinovi na Rakovniku.

„Zakaj sta tako trudna?“ je vprašal duhovnik J. Vola mladega duhovnika Don Boska, ko je nekoč prihajal s svojo materjo po cesti, ki vodi iz Castelnuovo proti Turinu.

„Prideva od doma“, odgovori Don Bosko.

„In zakaj peš?“

„Ker nama manjka tega...“ in smeje se gladi Don Bosko palec ob kazalec. Hotel je reči, da nima denarja.

„Pa imata vsaj stanovanje?“ —

„Stanovala bova v hiši Pinardi blizu Oratorija.“ —

„Blizu Oratorija? — Ali misliš zidati? S čim?“ —

„Staviš mi vprašanje, na katero ne znam odgovoriti. Na vsak način se izročim v roke božje in upam, da mi ne bo manjkalo pripomočkov.“ —

„Ali vaju kdo pričakuje v mestu?“

„Nimava nikogar.“ —

„In si preskrbel potrebno za kosilo?“ —

„Do zdaj še ne. Bodi miren, previdnost božja bo vse preskrbela.“

„Dobro, dobro,“ je ponavljal duhovnik Vola, videč toliko zaupanja in toliko srčnosti. „Vendar... če bi vedel..., če bi mogel...“ in je iskal po žepu. „Jaz te občudujem“, je pristavil slednjič; „jaz ti čestitam, Don Bosko. Mi je žal, da nimam pri sebi denarja. No, vzemi to za zdaj,“ in potegne iz žepa uro ter jo daruje Don Bosku

„In ti boš brez ure?“ vpraša Don Bosko.

„Imam doma drugo. Prodaj jo in si kupi potrebno za kosilo!“

Don Bosko se mu zahvali in obrnivši se k materi reče: „Glej, to je znamenje, da bo Previdnost božja skrbela za naju. Zaupajva!“

Don Boskovo zaupanje v božjo Previdnost ni bilo osramočeno.

Temu podoben začetek so imeli salezijanci v Ljubljani. Res so našli mali gradiček s petimi ozkimi sobami. Salezijancem je

zadostovalo, a kje je njih poklic? Kako naj sprejmejo dečke, ako nimajo prostora?

Previdnost božja bo vse preskrbela, — s temi besedami, katere je rekel Don Bosko duhovniku Voli, so se tolažili salezijanci v Ljubljani in pričakovali božje pomoči.

Tudi njih zaupanje ni bilo osramočeno. Kakor pred 63 leti na praznik Marijinega čistega Spočetja Don Bosku, tako se je pred tremi leti na isti praznik salezijancem v Ljubljani približal prvi deček, prvi gojenec. Salezijanci so ga z veseljem sprejeli v svoje varstvo.

Preteklo je nekaj mesecev. Previdnost, ki vedno skrbno čuva in vodi salezijansko družbo, jim je pripeljala dobrih src. Ž njih pomočjo je bilo mogoče razširiti zavod in sprejeti malo število dečkov iz vseh slovenskih pokrajin.

Odprle so se ljudske šole. Število dečkov bi se pomnožilo, a primanjkuje prostora. Zato so izdelali nov načrt, ki bo ustrezal njih zahtevam.

Ker vedo, da Marija, pomočnica kristijanov, deli svoje milosti ne le v turinskem svetišču, ampak po vseh salezijanskih zavodih, zato so določili srednje krilo bodočega zavoda za Njeno svetišče. Počasi se bo zavod razširjal in se mogočno razširil v prostorne ljudske in rokodelske šole.

V senci krasnega svetišča v podnožju nebes Kraljice se bo vzgojevalo veliko število dečkov. Daleč od svetnega hrupa bodo tu prejeli krščanske nauke in očetovske opomine. Rastli bodo zadovoljni in zrastle v vrle katoličane, bogaboječe mladeniče, krščanske rokodelce.

In kadar Previdnost preskrbi salezijancem primerno poslopje v ljubljanskem mestu, tedaj bodo ondi otvorili praznični oratorij¹⁾ in reševali mladino nedeljskega pohajkovanja.

To želijo salezijanci v Ljubljani. Bog pripelji obilo dobrih src, da bi mogli kmalu uresničiti svoje namene.

¹⁾ Prostor, kjer se ob nedeljah in praznikih zbirajo in zabavajo mestni dečki.

Blagoslovljenje

temeljnega kamena novega svetišča Marije pomočnice
kristjanov na Rakovniku, dne 2. junija, 1904.

Praznik sv. Rešnjega Telesa bo salezijancem in njih sotrudnikom in sotrudnicam ostal v sladkem spominu. Ta dan je prevzvišeni knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič v prisotnosti vrhovnega predstojnika salezijancev Don Mihaela Rue ter mnogih drugih duhovnikov in svetnih dostojanstvenikov položil temeljni kamen novega svetišča Marije, pomočnice kristjanov.

Na predvečer veselega praznika je vrhovni predstojnik Don Mihael Rua v navzočnosti salezijanskih gojencev blagoslovil križ in ga postavil na prostor, kjer se bo pozneje vzdigoval glavni altar novega svetišča. Črni oblaki so zakrili nebo in ovili zemljo v nenavadno temo, ko se je procesija s križem pomikala iz male kapelice na določeni prostor. Grom in blisk sta iz daljave naznajala grozno nevihto. Dež je začel liti curkoma izpod neba.

Ko se je pa v jutru prihodnjega dne prikazala zlata zarja in zbudila pirodo k novemu življenju, se je zdelo, da se Marija smehlja iz nebeških višav in blagoslavlja nameravano delo. Nebo je bilo jasno. Solnce je prijazno posijalo izza zlate zarje in s svojim bliščem obsvetilo vabljivo okolico. Mali zavod se je radostno nasmehnil nepričakovani prikazni oživljajočega solnca in se oblekel v cvetice in raznobojne zastave. Prijazni gradiček se je spremenil v raj nepopisne radosti.

Sredi tolikega veselja so hitro potekale dopoldanske ure. Kmalu se je približal poldan. Nebo se je začelo temniti. Gosti oblaki so se vzdigovali izza gora in se pomikali nad ljubljansko okolico. Dež je pretil. Bati se je bilo hude nevihte. — Toda Marija ni pri-pustila, da bi bil dež motil Njeno slavnost. Debeli sivi oblaki so se razdelili v tenko megleno odejo, ki je zakrila nebo in branila solnčnim žarkom pripekati na zemljo. Prijeten hlad se je razprostrl po bujni naravi.

Ura je odbila šest. Ogromno število ljudstva se je zbralo na širnem dvorišču. Pod lepo okrašenima šotoroma so stali do stojanstveniki in s svojo prisotnostjo venčali slavnost. Med drugimi so se udeležili slavnosti c kr. deželni nadzornik, gospod Frančišek Levec, kot zastopnik deželne vlade, deželni in državni poslanec g. Frančišek Povše, kot zastopnik deželnega glavarja, polkovnik g. pl. Schmitt, kot zastopnik vojaške oblasti, gosp. Frančišek Govekar, kot zastopnik magistrata, č. gospod dr. J. Janežič, profesor bogoslovja, kot predsednik salezijanskih sotrudnikov in č. gosp. Janez Smrekar, katehet, kot ustanovnik društva za zgradbo zavetišča, gosp. Pavel Velkaverh, kot zastopnik odbora salezijanskih sotrudnikov in še več drugih odličnih oseb. Med odličnimi damami je pa zasedala prvo mesto visokorodna baronica Olga Hein, ki je kumovala vogeljnemu kamenu s plemenitim spremstvom visokorodne baronice Gall, grofice M. Auersperg, grofice Schaffgotsch in mnogih drugih odličnih gospej in gospic.

Godba zasvira. Z navdušenimi besedami pozdravi prevzvišeni knezoškof zbrano občinstvo in razlaga hitri razvitek salezijanske družbe. Medtem je pa še vedno prihajalo ljudstvo. Zavod, kakor se je izrazil „Slovenec“, je postal podoben starodavnemu amfiteatru. V nižini in na bližnjih holmcih je stalo ljudstvo in gledalo lepe obrede. Sredi velike množice občinstva, tik vogelnega kamena je pa kraljeval kip Marije Device in skrivnostno govoril, da bo ta kraj postal studeneč božjih milosti in nebeškega blagoslova.

Ljudstvo je pričakovalo trenutka, da se položi vogeljni kamen, ki bo temelj novemu svetišču in bodočemu zavodu. Slovesni trenutek se je približal. Velika tihota je zavladala med ljudstvom. Zastopniki oblasti so se približali kamenu in se podpisali na pergament, katerega je Prevzvišeni z različnimi slikami in najnovejšim denarjem zaprl v temeljni kamen. Blagoslovil je kamen, medtem je pa duhovščina počasi molila obredne molitve in prosila božjega blagoslova.

Tako je skončala lepa slavnost. Na vzvišeni prostor stopi č. g. Don Mihael Rua. Vse oči se obrnejo na slabotnega starčka. Z navdušenjem pozdravi sveti duhovnik zbrano občinstvo in se zahvali plemenitim gostom. Ljudstvo ga sicer ni umelo, ker je govoril italijanski, a čutilo je, da besede prihajajo iz srca. Zato ga je z veseljem poslušalo in občudovalo.

Ogromno število ljudstva se je udeležilo lepe slavnosti. Veliko sotrudnikov je pa brzojavno čestitalo pričetemu delu. Tako iz Rima: „Sveti Oče blagoslavlja pričeto delo v čast Mariji, pomočnici kristjanov (Kard. Mery del Val); — prevzvišeni biskup dr. Mahnič: „Žal, nemogoče udeležiti; želim srečo, božji blagoslov, pozdrav, poklon Don Rui.“ — Tudi nadvojvoda Fran Ferdinand, pokrovitelj društva, je z lepo brzojavko počastil Don Rua in voščil srečo pričetemu delu. Isto je storilo obilo prijateljev iz dežele.

Blagoslov božji pridi nad one, ki so se osebno ali v duhu udeležili lepe slavnosti. Posebno zahvalo pa izrekamo prevzvišenemu knezoškofu za goreči, iz srca prihajajoči slavnostni govor; visoko čast. gosp. generalnemu vikarju J. Flisu. vč. gg. kanonikom Kajdižu, Fettich Frankheimu, dr. Čekalu in vsem drugim zastopnikom svetne in redovne duhovščine.

Marija Devica naj nakloni obilo dobrih src, da bi se na rakovniškem griču že skoraj vzdigovalo svetišče Device brezma-
dežne, pomočnice kristijanov.

Pij X. in Don Bosko.

V laškem časopisu „Italia Reale-Corriere Nazionale“ beremo: Njegova Svetost papež Pij X. je stari znanec in velik prijatelj Don Boskovih sinov. Že kot kanonik je obiskal Don Boska in ostal pri njemu na obedu.

Kot generalni vikar v Trevizu je z veseljem sprejel salezijance v svojo škofijo. V Mantovi in Benetkah je češče povabil salezijance k sebi. Vedno je zahajal k javnim salezijanskim konferencam in češče sam govoril ter z gorečimi besedami pokazal ljubezen, katero goji do salezijancev. Njegova želja je bila, da bi se salezijanski sotrudniki močno razširili.

Ko se je pred par leti vršil v Turinu tretji shod salezijanskih sotrudnikov, je želel, da bi se isti sklical v Benetkah. In ko je po Don Boskovi smrti opazil, da ne izide nikak životopis, je pisal Don Rui sledeče pismo:

Visokočastiti oče!

Čim bolj se razširjajo salezijanske naprave, tim bolj opazujem, da bi bilo potrebno poznanati življenje čudovitega ustanovnika, kogar družba ustreza potrebam sedanjega časa.

Po mojih mislih bi bilo koristno, kolikor mogoče hitro razširiti življenje miroljubnega apostola. Ako pokažemo pota, po katerih ga je vodil Bog, bodo mnogi bolj natanko spoznali božje darove in povečali zaupanje v ono Previdnost, ki jedina more deliti sadove nebeškega blagoslova.

Z zaupanjem, da bo moja želja kmalu uslišana, se bilješim s ponižnim spoštovanjem udani brat

Benetke, dne 2. avgusta 1896.

Jožef Kardinal Sarto,
patriarh

(sedanji papež Pij X. Op. ur.)

Don Mihael Rua je z veseljem ustregel želji visokega kneza sv. katoliške cerkve. Življenjepis Don Boska je izšel najprej v laškem, slednjič tudi v drugih jezikih. Častiti gospod profesor Lemoyne, gojenec Don Boska, pa pripravlja nov životopis, ki bo izšel v sedmih obširnih knjigah (okoli 1000 strani vsaka), in nam bo prinesel vse podrobnosti Don Boskovega življenja.

Tudi med Slovenci se je že mnogo govorilo o Don Bosku. Že umrli monsignor Luka Jeran je marsikaj pisal o Don Bosku in njegovih napravah. Marsikaj je prinesel tudi „Domoljub“, a natančnega življenja o Don Bosku še nimamo. Zato sem iz različnih virov njegovega življenja zbral nekaj črtic, da jih podam ljubljanim salezijanskim sotrudnikom in jih bolj navdušim za sinove nepozabnega Don Boska. Bog dal, da bi življenjepis vzbudil obilo zanimanja med prijatelji mladine in mnogi izmed njih privabil pod zastavo salezijanskih sotrudnikov.

Življenje Don Boska.

I. Don Boskovo rojstvo.

Mala vas Beki blizu Turina na Zgornjem Laškem je oni srečni kraj, iz katerega se je v preteklem stoletju na obzoru krščanstva prikazala nova zvezda sv. cerkve — kraj, katerega je Bog blagoslovil z rojstvom zvestega služabnika Janeza Boska. Mala revna kočica je sprejela prvi jok novorojenca, katerega sta dne 16. avgusta l. 1815. priprosta kmeta Frančišek in Margareta prvič pozdravila, ne vedoč, da v nežnem dečku pozdravljata prihodnjega apostola mladine. Angeljska lepota nedolžnosti se je razlila po obličju zalega otroka, ko je odprl oči minljivemu svetu, ki se pokaže očem umirajočih in kmalu zopet zgine. Ta nadnaravna miloba je zanetila v srcih roditeljev iskro ljubezni, ki se je čedalje bolj vžigala, dokler se ni razširila v plamen, ki je ogreval malega Boska in mu obsvital pot otroških let.

Janez Bosko, je bil najmlajši izmed treh otrok, s katerimi je Bog obdaril presrečno družino.

Kakor cvetka v rokah previdnega vrtnarja je rasel mali Janezek pod vodstvom skrbne matere. Koristni nauki bogaboječe Margarete so bili oživljajoča voda, ki je obvarovala nežnega dečka, da v njegovem srcu ni ovenela cvetka nedolžnosti, marveč se je čedalje lepše razcvitala in s svojim prijetnim duhom omamila vsakega, ki je stopil v njeno bližino.

Komaj je deček dopolnil dve leti, je že moral odpreti rahločutno srce in iz njega izliti potok solzâ. Neusmiljena smrt se je prikradla v mirno kočico, in vsekala globoko rano v nežno srce nedolžnemu dečku. Ljubljeni oče je padel pod koso neusmiljene smrti in za zmirom zapustil žalujočo družino.

Do solz je ganil Don Bosko svoje učence, ko jim je v poznejšem življenju z živimi besedami opisoval smrt ljubljenega očeta.¹⁾

¹⁾ Opomniti moramo, da je imel Don Bosko izvanredno dober spomin.

„Ne spominjam se potez njegovega obraza,“ tako piše Don Bosko, — „bil sem še premlad, ko ga je ugrabila smrt. Ne vem, kaj se je godilo z menoj v onem žalostnem trenutku, ko se je oče za zmirom ločil od zemlje. Spominjam se le besedij, katere je jokaje izrekla moja mati: „Glej, zdaj si brez očeta.“ Vsi so zapustili sobo, kjer je ležalo truplo mrtvega očeta, le meni ni dopuščala ljubezen, da bi se ločil od njegove postelje. Mati me je prijela za roko in me prosila, naj grem ž njo, a jaz sem ostal nepremakljiv. „Ubogi sin, idi z menoj, ti nimaš več očeta,“ je ponavljala žalostna mati. Medtem so ji pa debele solze lile iz očij in močile upala lica. Tudi jaz sem jokal, ker sem videl jokati mater. Bil sem še premlad, da bi mogel natanko umeti, kolika nesreča zadene onega, ki zgubi zemskega očeta. Vedno so mi pa ostale v spominu besede: „Glej, zdaj si brez očeta.“

Kakor nekoč sv. Frančišek sebi, iste tolažilne besede je ponavljala mati Margareta svojemu sinu: „Zgubil si očeta; zdaj po pravici smeš reči: Oče naš, kateri si v nebesih.“

Mali Janezek je ostal sirota brez očeta. Očetovo mesto je morala prevzeti skrbna mati. Skrbno je čuvala nad svojimi otroci. Njeno oko je zvesto pazilo, da niso zašli med pogubni svet, ki s svojim morilnim strupom ugonobi toliko mladeničev, da postanejo žrtev slabega življenja. Kot lastno življenje je ljubila svoje sinove. Tudi sinovi so ljubili mater z otroško ljubeznijo. Največjo skrb je pa imela za malega Janezka in Don Bosko sam pravi, da bi bilo težko najti bolj skrbno in ljubeznivo mater, kakor je bila mati Margareta.

Kakor nekdam egiptovskemu Jožefu, tako je Bog tudi Don Bosku že takoj v mladosti pokazal stan, za katerega je bil odločen od božje Previdnosti. V starosti devetih let je imel čudne sanje. „Zdelo se mi je,“ pravi Don Bosko, „da stojim na lepem širnem travniku med veliko množico živahnih dečkov. Z veseljem sem jih opazoval, ko so se zabavali. Medtem, ko mirno stojim in občudujem njih živahnost, slišim nekatere dečke izgovarjati nesramne besede. Jeza se polasti mojega srca. Srd me vleče k njim; hotel sem jih kaznovati. V tem trenutku se prikaže uljuden starček. Bel plašč mu je pokrival ramena in velika svetloba je sevala iz njegovega obličja. Prijazno se obrne proti meni in mi reče: „Ne s šibo, marveč z ljubeznijo in krotkostjo moraš spreobračati te prijatelje. Nato mi veli, naj jim govorim o grehu in razložim, kako lepa je

Don Boskove sanje.

krepost. Zdelo se mi je pretežko in bridko začnem jokati. Starček me tolaži in mi zagotovi svojo pomoč.

Ravno sem se pripravljaj na delo, kar se prikaže veličastna gospa. Z začudenjem zrem krasno prikazen. A še bolj se začudim, ko vidim, da se je množica dečkov spremenila v divje živali. Od strahu nisem vedel, kaj mi je storiti. Gospa pa reče: „Tu je tvoje polje, tu najdeš delo. Bodi krotak in prepričaj jih z lepimi besedami.“ Pri teh besedah prijazne gospe se spremene živali v krotka jagnjeta, ki veselo skakljajo okoli gospe; — jaz se pa zbudim iz sladkih sanj.“

Še večkrat v življenju je imel Don Bosko tem podobne sanje. V nekih sanjah je videl, kako so se nekatera jagnjeta spremenila v pastirje, ki so se pridružili Don Bosku in mu pomagali pasti čredo.

S temi in enakimi sanjami je Bog že takoj v mladosti pokazal visoki poklic, radi katerega dandanes vesoljni svet občuduje Don Boska in ga naziva apostola mladine.

NEKAJ ČRTIC O SALEZIJANSKIH MISIJONIH.

Podobna zrnju, iz katerega je zrastle mogočno drevo, ki s svojo senco hladi utrujene popotnike, je bila salezijanska družba v svojem početku.

Pred 30. leti še ni bilo salezijanskih misijonov. Le Najvišji jih je imel v svojih mislih in jih v navdihnenju kazal ponižnemu Don Bosku.

Leta 1875. na praznik sv. Frančiška Sal. se je nudi v Turinu zanimiv prizor. Veliko število dečkov in salezijanskih sotrudnikov je čakalo v malem gledišču na novo predstavo. Zagrinjalo se vzdigne in na odru se prikaže Don Bosko in argentinski¹⁾ konzul Janez Gazzolo. Z začudenjem zrejo navzoči nepričakovano prikazen in jo pozdravijo z vihravimi živijo-klici. Konzul odpre pismo in naznani navzočim, da argentinski nadškof Friderik Aneyros pričakuje Don Boskove sinove.

¹⁾ Argentina je republika v južni Ameriki.

Prvič se je izrekla beseda o salezijanskih misijonih. Ljudstvo je z veseljem sprejelo novico, Don Bosku so se pa svetile v očeh solze hvaležnosti. V poročniku je zrl božjega sela.

Don Bosko je že dolgo snoval v svojih mislih načrt o salezijanskih misijonih. A kako to zvršiti, ako je že toliko hrabrih misijonarjev moralo umreti krute smrti, med tem ko so skušali stopiti na nesrečna tla neomikane zemlje? Tako je premišljeval Don Bosko in prosil Boga za razsvetljenje. In danes se mu je odprla pot, po kateri bodo sinovi Don Boska prodrli v ono deželo dušne teme. V Buenos-Ayres se bodo pripravili za težko pot. Tu bodo brez nevarnosti opazovali šege divjega naroda, tu se bodo priučili njih jeziku in potem brez skrbi stopili v divjo Patagonijo.

Navdušeni duhovnik Janez Cagliero, sedaj tit. nadškof v Sebaste in apostolski vikar v Patagoniji, se je z 20 mladeniči poslovil od svojega očeta in zapustil domovino. Dne 14. novembra 1875. je zadnjič pozdravil domača tla. Z navdušenjem za Kristusa je zasedel ladijo in se napotil v daljni neznani svet.

Goreči apostoli niso čakali, da bi stopili na suho zemljo ptujega sveta. Že med potjo so začeli svoje poslanstvo. Okrog sebe so zbrali množico dečkov in deklic in jih pripravili za prvo sv. obhajilo. Res ganljiv je moral biti prizor, ko se je množica dečkov in deklic sredi širnega morja v mali kapelici morske ladije približala prvič angeljski mizi. Kako ganljiv je še le moral biti za goreče apostole, ko so videli pred seboj množico čistih otročičev, katere so sinovi velikega Don Boska pripeljali v naročje božjemu Sinu.

Dospeli so slednjič v Buenos Ayres. Daleč od svoje domovine, daleč od ljubljenega Don Boska so se z nepopisno srčnostjo poprijeli težavnega posla. Nadškof jim je izročil v oskrb cerkev laških izseljencev. Prvi dan božične devetdnevnice so prvič stopili na prižnico veličastne cerkve in oznanjevali svojim rojakom božjo besedo.

Ljudstvo je bilo veselo svojih bratov in je v obilnem številu prihajalo v ono cerkev. „Koliko dobrega store Vaši sinovi v moji škofiji“, je pisal dne 15. januarija 1876. nadškof Don Bosku, „se ne more opisati.“ In nekaj mesecev pozneje: „Vsaki dan sem bolj vesel Vaših duhovnikov. Lahko rečem, da je njih cerkev vsakdanji misijon, toliko ljudstva prihiti v njih cerkev. K svetim zakramentom se približajo celo oni, ki niso poprej nikdar pristopili.“

Njih delokrog pa ni samo mesto. Kakor pastir za raztrešeno čredo, tako hite salezijanci v daljne pokrajine iskat božjih ovčic. Tu oznanjujejo božjo besedo, dele zakramente, tolažijo bolnike in rešujejo duše.

(Nadaljuje.)

Preventivni sistem vzgajanja.

Zaničevanje nadnaravnega in protisocijalni nauki so se čedalje bolj širili po svetu. Zanikanje verskih resnic je vrglo ubogo mladino v brezno hudobij. „Rešimo narod, rešimo mladino“ so klicali človekoljubni modrijani in iskali pomoči. Vse so poskusili. V svetovnih vedah so iskali rešitve, a zaman; z vedami so polnili glave, a srce je še bolj umrznilo. Krepost je ostala želja, zlo se je množilo, širila se je nenravnost, odpirale so se prisilne delavnice, ječe so bile polne nesrečne mladine. Novi vzgoji je nekaj manjkalo. Manjkala je najbolj koristna, najbolj potrebna stvar; — manjkalo je versko stališče. Modroslovje in človeški um sta nezmožna, da bi vdihnili ljubezen, vtisnila čut dolžnosti, obudila glas vesti. Modroslovje in um učita, nikakor pa ne vzgojita

Toda glejte! Bog, ki v svoji previdnosti pošilja cerkvi in družbi potrebnih pripomočkov, je v minulem stoletju obudil moža, ki se je posluževal vede kot pripomočka, ljubezni pa kot temelja prave vzgoje. Ta veliki apostol je začel na nov način vzgajati ljudstvo. V početku so se mu posvetneži posmehovali, pozneje pa, videč, da je zgubljene dečke spremenil v pobožne mladeniče, večče umetnike, poštene trgovce, in večkrat celo v goreče duhovnike, hrabre misijonarje, dobre pisatelje in učitelje, so ga spoštljivo pozdravili in proglasili njegovo vzgojo za najboljši, najizdatnejši način vzgajanja.

Pri vojakih vlada strogi red. Hoteč zaznamovati najostrejši red, pravimo: „Tu vlada vojaška disciplina.“ S tem redom preiskujejo pri vojaščini prestopke in kaznujejo pregreške. Vojaški poveljniki so navadno resni, večkrat srditega in pretilnega obličja. Njih besede so osorne, njih obnašanje tako dostojanstveno, da podložnik s strahom posluša poveljnikove besede.

Po pravici imenuje Don Bosko ta red represivni način vzgajanja. O tem načinu vzgajanja ne bom govoril. Le to omenim, da je za odraščene ljudi koristen, večkrat tudi potreben. A tak ni za mladino. Mladini škoduje, je ne pripelje na pot spoznanja, ji ne vdihne želje do poboljšanja, ji prižge v srcu iskro srditosti in željo po maščevanju. Zato se je Don Bosko poprijel popolnoma nove vzgoje, katero imenuje preventivni sistem vzgajanja.

In v čem obstoji ta vzgoja? Kako vzgojujejo salezijanci mladino? Najprej ji razložijo pravila in jo tako nadzorujejo, da nima prilike grešiti. To se pa doseže le z vednim nadzorstvom. „Bodite zmirom sredi mladine“, pravi Don Bosko, „povsod jo prehitite. Iz vašega obličja naj ne sije ostrost in osornost; sladkost in ljubezen naj bo znak salezijanskega vzgojitelja. Bodite z dečki kakor očetje, kakor bratje in prijatelji! Storite tako, da bodo dečki

želeli vaše prisotnosti, da se bodo veselili z vami občevati, z vami govoriti, se z vami zabavati in vam odkriti notranje čute!¹⁴

Marsikdo morda poreče, da to vzgajanje zamori spoštovanje do vzgojiteljev; — da vzgojitelji zgubijo spoštovanje pri gojencih. Nasprotno. Don Boskov način vzgajanja zbudi v srcih gojencev ljubezen in odkritosrčnost do vzgojiteljev. Srce pa, ki ljubi, se boji razžaliti, spozna takoj svoj pregrešek in se varuje, da bi ne raztrgalo vezi ljubezni. In ako se je gojenec pregrešil in opazil, da je razžalil vzgojitelja, se trudi, da bi popravil svoj pregrešek in se zopet sprijaznil z vzgojiteljem

In kako se doseže sad te vzgoje? Poslušajte! Don Bosko priporoča predstojnikom zavoda, naj bodo vedno med dečki. Učiteljem priporoča, naj nikdar ne puste dečkov brez nadzorstva in brez dela. Pridno naj jih zabavajo in naj jim pustijo v prostih urah popolno prostost pri igranju. Tudi telovadbo, godbo, sprehode in gledišče priporoča Don Bosko kot koristno sredstvo za zdravje in nравnost. Najboljši pripomoček dobre vzgoje je pa pogosta spoved in pogosto sv. obhajilo. „Pogosta spoved, pogosto sv. obhajilo, vsakdanja sv. maša“, pravi Don Bosko „so stebri, ki vzdržujejo vzgojevališče, v katerem se vzgojuje brez šibe.“ In nadaljuje: „Nikdar pa ne silite dečkov k zakramentom, pač pa jih k temu spodbujajte in jim nudite priložnost. Pri duhovnih vajah, pri devetdnevnicaх in pridigah opisujte lepoto in svetost one vere, ki deli mir, blaži družbo in rešuje duše. Tako bodo dečki nehote dobili spoštovanje do sv. cerkve in bodo radi prejeli sv. zakramente.

Krščanski nauk priporoča pogosto sv. obhajilo. Sv. Filip Neri je priporočal sv. obhajilo vsakih osem dni. Tridentinski zbor želi, da bi se kristjan, kadar je pri sv. maši, približal tudi angeljski mizi.

Kakor kuga daleč naj bo misel onih, ki hočejo predolgo odlašati prvo sv. obhajilo. Ti čakajo, da se poprej hudobni duh polasti srca in ugonobi otroško nedolžnost. V starodavnih časih so imeli navado dajati malim otročičem ostanke sv. hostij. To nam kaže, kako sv. cerkev želi, da se pravočasno podeli dečkom prvo sv. obhajilo. Kadar deček zna razločevati kruh od kruha in kaže zadostno znanje, naj se ne gleda na starost; večni kralj naj pride kraljevat v njegovo dušo.

To so besede Don Boska. To je preventivni sistem salezijanske vzgoje, katero je vpeljal največji pedagog minulega stoletja, apostol mladine, — Don Bosko.

A. K.

Salezijanske novice.

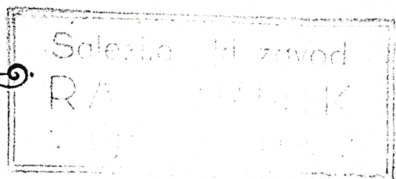
Dva visoka obiska. Nj. kr. visokost Alfonz XIII., kralj španski, je 8. aprila obiskal salezijanski zavod v Barceloni. — Dne 26ega aprila je pa saksonska kraljica obiskala salezijanski oratorij v Turinu in z zanimanjem občudovala salezijanske naprave.

Prvi salezijanski kleriki v Patagoniji. Dne 25. februarja je iz rok nadškofa monsg. Cagliariera prejelo pet Patagoncev duhovsko obleko. To so prvi salezijanski kleriki rojeni v Patagoniji.

Častni član zemljepisne družbe v Limi je radi velikih zaslug v zvezdoslovju postal č. g. Alfred Lacchetti, ravnatelj salezijanskega zavoda in salezijanske zvezdarne v Arequipi.

Odlikovanje. Salezijanski duhovnik Jožef Pavia, ravnatelj prazničnega oratorija v Turinu, je bil po priporočilu kardinala turinskega obdarovan od sv. Očeta z zaslužnim križcem pro Ecclesia et Pontifice.

Slovenski salezijanec umrl. V mestu Guayaquil v Ameriki je 24. aprila t. l. nenadoma umrl salezijanski klerik Anton Lončar, rodом Slovenec. Bil je star še le 23 let. Ko je dovršil gimnazijske študije na Laškem, je bil pred tremi leti poslan v ptuje misijone. Skozi tri leta se je neumorno trudil za ondotno mladino. Predsednik države je uvidel njegove zasluge in ga je obdaril z zlato svetinjo. Mlad in krepak je želel še dalje delovati v blagor mladine, a neusmiljena smrt ga je nepričakovaje ugrabila iz sredine žalujočih sobratov. N. v m. p.!

Spoštovanim sotrudnikom.

Večkrat se najdejo med svetom mladeniči krepke postave in sposobni za kmetska opravila, ki se želijo ločiti od sveta in živeti daleč od svetnega hrupa. Ako bi spošt. sotrudniki in prijatelji poznali take mladeniče, se lahko obrnejo do „ravnateljstva salezijanskega zavoda v Ljubljani“. Treba pa je, da so dopolnili vsaj 16. leto in da so lepega obnašanja.

Kako lahko podpiramo misijone.

Č. gosp. Guido Rocca, ravnatelj salezijanskega zavoda v Quito (Ecuador), prosi za svoje misijone starih znamk. Zato ravnateljstvo salezijanskega zavoda prosi spoštovane sotrudnike, naj ne zavržejo starih znamk, marveč naj jih pridno zbirajo in pošiljajo ravnateljstvu salezijanskega zavoda v Ljubljani.

Milodari

za svetišče Marije Pomočnice kristijanov na Rakovniku,

(od 15. maja do 15. junija.)

Č. g. J. Smrekar, katehet K	12.050.—	G. Rozalija Brimsich K	2.—
Č. g. Jožef Petermann „	2.—	G. Blaž Grčar „	24.—
Č. g. Janez Pfajfar „	17.—	Č. g. Mart. Gaberc „	5.—
Č. g. Ant. Stenovc „	24.—	Č. g. V. Koechler „	20.—

Gosp. Hel. Zupan	K	28 —	G. Ana Mekuč	K	48 —
Č. G. Tom. Potočnik	"	77 —	N. N.	"	13 —
N. N.	"	20 —	Gospica M. B.	"	800 —
G. Jos. Tekster	"	6 —	Č. g. Jakob Mrak	"	5 —
Č. g. Jož. Atteneder	"	2 —	Gospa Elza Wechtitsch		
Č. g. Mih. Šobar	"	4 —	zlato verižico.		
Gospica M. Cej	"	1 —	Gospica E. Kunert	"	27 —
Č. g. Blaž Dekleva	"	3 —	G. Frančiška Kusar	"	2 —
G. Marija Stanišel	"	2 —	Gosp. Iv. N.	"	2 —
Č. g. Iv. Franke	"	4 —	G. Mar. Kravanja	"	12 —
Č. g. M. Novak	"	4 —	N. N.	"	50 —
G. M. R.	"	7 —	Č. g. Jož. Novak	"	58 —
Č. g. Jož. Ferfolja	"	42 —	G. Kat. Ambroš	"	6 —
N. N.	"	12 —	G. Neža Vdovč	"	12 —
G. Jera Martinjak	"	45 —	Gospa M. J.	"	2000 —
G. Marija Merva	"	10 —	Č. g. J. Teran	"	20 —
Gosp. Mitelmajer	"	2 10	G. K. Zupec	"	2 —
in zlate uhane			N. N.	"	11 80

Bog povrni tisočkrat!

Za vse, kar je v „Don Bosku“ natisnjenega, se želi le toliko veljave, kolikor je priznava nezmotljiva sv. katoliška cerkev, zdrava pamet in zgodovinska resnica.

